तस्य धर्म्यम् । (४७/१५०७)

तस्य इति षष्ठीसमर्थाद् धर्म्यम् इत्येतस्मिन्नर्थे ठक् प्रत्ययो भवति । धर्म्यं न्याय्यम् । आचारयुक्तम् इत्यर्थः । [1]शुल्कशालायाः धर्म्यं शौल्कशालिकम् । [2]आकरिकम् । आपणिकम् । गौल्मिकम्[3] ॥

अण् महिष्यादिभ्यः । (४८/१५०८)

महिषी इत्येवमादिभ्यः अण् प्रत्ययो भवति तस्य धर्म्यम् इत्येतस्मिन् [4]विषये । ठकोऽपवादः । महिष्याः धर्म्यम् माहिषम् । [5]प्राजावतम् ।

महिषी । [6]प्रजावती । प्रलेपिका । विलेपिका । अनुलेपिका । पुरोहित[7] । मणिपाली । [8]अनुचारक । होतृ । यजमान । महिष्यादिः ॥

ऋतोऽञ् । (४९/१५०९)

ऋकारान्तात् प्रातिपदिकात् अञ् प्रत्ययो भवति तस्य धर्म्यम् इत्येतस्मिन् [9]विषये । ठकोऽपवादः । [10]पोतुर्धर्म्यं पौत्रम् । औद्गात्रम् ।

[४८९] [11]नराच्चेति वक्तव्यम् । (म. भा. २. ३३१)

नरस्य[12] धर्म्या नारी ।

[४९०] विशसितुरिड्लोपश्च । (म. भा. २. ३३१)

विशसितुः धर्म्यम् वैशस्त्रम्[13] ।

[४९१] विभाजयितुर्णिलोपश्च । (म. भा. २. ३३२)

[14]विभाजयितुर्धर्म्यम् वैभाजित्रम् ॥

अवक्रयः । (५०/१६००)

तस्य [15]इत्येव । षष्ठीसमर्थात् अवक्रय इत्येतस्मिन्नर्थे ठक् प्रत्ययो भवति । [16]अवक्रीणीतेऽनेन इति अवक्रयः पिण्डकः उच्यते । शुल्कशालायाः अवक्रयः शौल्कशालिकः । [17]आकरिकः । आपणिकः । गौल्मिकः । ननु [18]अवक्रयोऽपि [19]धर्म्यमेव ? नैतदस्ति । लोकपीडया धर्मातिक्रमेणाप्यवक्रयो भवति ॥

---

1. शुष्कशालायाः धर्म्यं शौष्कशालिकं, दौवारिकम् ह. 2. आकरिकः ब, आन्तरगारिकम् क, आन्तरिकम् इ. ड. 3. आपूपिकम् इत्यधिकम् फ. ह. 4. अर्थे फ. 5. प्राजापतम् फ. ड. 6. प्रजापति ड. ह, ब्रह्मन् इत्यधिकम् ड. 7. मणिपादः इत्यधिकम् ब. 8. अनुगा ह. 9. अर्थे फ. ह. 10. होतुः धर्म्यं हौत्रम् इत्यधिकम् ब. ह. 11. नृनराभ्याम् इति भाष्यपाठः. 12. धर्म्यः नारः फ. धर्म्यम् नारम् ह. 13. आन्तरिकम्, गोष्ठिकं, दौत्यरिकम् इत्यधिकम् ब. 14. विभाजयितुर्धर्म्यम् नास्ति फ. 15. एव नास्ति फ. 16. अवक्रीयते ब. क. 17. आन्तरगारिकः क, आन्तरिकः ब. 18. च इत्यधिकम् फ. 19. धर्म्यं एव ह.